

4. Táblázat – Kétmintás t-próba

	Átlag	Átlagok közötti különbség	Standard hiba különbség	95%-os konfidencia intervallum		Statisztikai próba értéke (t)	Szabadságfok (df)	Szignifikancia (p)
				Alsó határ	Felső határ			
Hazugságskala								
személyiség – Krisna Energiaskála	-12,79245	11,00762	1,51201	-15,82653	-9,75838	-8,461	52	,000
személyiség – Krisna Barátságosság	-13,94444	17,05752	2,32123	-18,60025	-9,28864	-6,007	53	,000
személyiség – Krisna Lelkiismeretesség	-15,40741	16,74393	2,27856	-19,97762	-10,83719	-6,762	53	,000
személyiség – Krisna Érzelmiség	-10,50943	15,24369	2,09388	-14,71112	-6,30775	-5,019	52	,000
stabilitás								
személyiség – Krisna Nyitottság	-16,38889	19,68278	2,67849	-21,76125	-11,01652	-6,119	53	,000
személyiség – Krisna	-13,64815	14,67144	1,99653	-17,65268	-9,64362	-6,836	53	,000

E/Melléklet – Példák a kvalitatív besorolásra

Az egyes válaszokat szerkesztés nélkül, a központosítási és helyesírási hibákkal együtt idéztük. Ahol – a levél formájának megfelelően – nevet és címet is jelöltek, ezeket dőlt betűvel jelöltük, és C/M-ként jelöltem az anonimitás megőrzése érdekében.

Teológiai érveléssel	„Mindent tud rólam!” „Képzeld el, hogy van egy nagyon jó barátom, aki mióta beköltözött a templomba, nem köszön nekem. A múlt héten szembe jött az utcán és bár nézett rám, nem köszönt. Kérlek szépen lágyítsd meg a szívét, had legyünk ismét barátok, mert nagyon fáj nekem. Köszönöm! Örök szolgád” „Fogadd hódolatomat! Minden dicsőséget Neked! Próbálok szebben viszonyulni a környezetemben lévő bhaktához és szebben gátni őket. Igyekszem megszabadulni a sértő mentalitásomtól és egyszer válhassak a közvetlen szolgálatodra. Kérlek, add a kegyedet! egy feltételekhez kötött lélek, anyagi világ”
Hálaadás	„Köszönöm, hogy elküldted a lelki tanítómesteremet, aki megismertetett Veled. megpróbál nagy türelemmel és figyelemmel alkalmassá tenni arra, formálni a lelkemet, hogy alkalmas legyek egyszer, valamikor tiszta odaadó szolgálatot ajnálni Neked! NÉV, CÍM” „Kedves Krisna! A férjem újra nyitott lett a lelki élet gyakorlatára és japázik és ennek nagyon örülök. Köszönöm segítségedet! J”
Vallomás	„Élvezem a templom takarítását.” „A múlt héten elkezdtem felvenni videóra kis riportokat a zenekarom, a NEK történetéről. Különleges élmény volt hallani azokat az élményeket, amit a különböző személyek jelentet a zenénk. Jelentéktelen szolgád: NÉV”

F/Melléklet

Allport, G. W.
Aren, J. D., M.
J., Adams, J.,
study. *Journal*
Benkő A. (2011)
Bereczkei T.
82. Új Magyar
Brockington
dapest.
Buxant, C.
Moral Issues
Buxant, C.
health. *Medical*
Buxant, C.
Religious
Culture, 1
Carney, I.
Personality
Eisenstein
and Politics
Francis,
B. (ed.).
Freese, J.
and evolution
Freud,
Freud,
Freud,
dapest
Freud,
Friedrich
Fuller
Little
Gibson
Mental
Graham
Journal
Griffin
Hofstadter
of Spirituality
Hofstadter
multidisciplinary
Isvack
Kant
Kant
Cooper
Kant
feladat

F/Melléklet – Szakirodalom

- Allport, G. W. (1967) *The individual and his religion – A psychological interpretation*. McMillan, New York.
- Aren, J. D., Moore, M., Denney, R. M., Bayne, T., Stagg, A., Owens, S., Daniels, S., Boswell, S., Schenck, J., Adams, J., Jones, C. (2008) God images following Hurricane Katrina in South Mississippi: An exploratory study. *Journal of Psychology and Theology*, 36, 249-257.
- Benkő A. (2003) A valláspszichológiától a vallásosság pszichológiájáig. *Magyar Pszichológiai Szemle*, 58, 19-49.
- Bereczkei T. (2007) Gének és személyiség. In: Gyöngyösiné Kiss E., Oláh A. (eds.) *Vázlatok a személyiségről*. 59-82. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest.
- Brockington, J. L. (1980/2007) *A szent fondl – A hinduizmus folytonossága és változatossága*. General Press, Budapest.
- Buxant, C., Saroglou, V. (2008a) Feeling Good, but Lacking Autonomy: Closed-Mindedness on Social and Moral Issues in New Religious Movements. *Journal of Religion and Health*, 47, 17-31.
- Buxant, C., Saroglou, V. (2008b) Joining and leaving a new religious movement: A study of ex-members' mental health. *Mental Health, Religion & Culture*, 11, 251-271.
- Buxant, C., Saroglou, V., Casalfiore, S., Christians, L. L. (2007) Cognitive and emotional characteristics of New Religious Movement members: New questions and data on the mental health issue. *Mental Health, Religion & Culture*, 10, 219-238.
- Carney, D. R., Jost, J. T., Gosling, S. D., Potter, J. (2008) The Secret Lives of Liberals and Conservatives: Personality Profiles, Interaction Styles, and the Things They Leave Behind. *Political Psychology*, 29, 807-840.
- Eisenstein, M. A. (2006) Religious Motivation vs. Traditional Religiousness: Bridging the Gap Between Religion and Politics and the Psychology of Religion. *Interdisciplinary Journal of Research on Religion*, 2, 1-31.
- Francis, L. J. (1994) Personality and Religious Development during Childhood and Adolescence. In: Brown, L. B. (ed.), *Religion, Personality and Mental Health*. 29-42. Springer-Verlag, New York.
- Freese, J. (2000) *What should sociology do about Darwin?: Evaluating some potential contributions of sociobiology and evolutionary psychology to sociology*. Indiana University, h.n.
- Freud, S. (1913/1993) *Totem és tabu*. Göncöl Kiadó, Budapest.
- Freud, S. (1927/1945) *Egy illúzió jövője*. Bibliotheca, Budapest.
- Freud, S. (1930/1982) Rossz közérzet a kultúrában. In: *Sigmund Freud esszéi*. 327-405. Gondolat Kiadó, Budapest.
- Freud, S. (1939/1987) *Mózes, az ember és az egyistenhit*. Európa Könyvkiadó, Budapest.
- Frielingsdorf, K. (1997/2007) *Istenképek*. Szent István Társulat, Budapest.
- Fuller, A. R. (2007) *Psychology and Religion – Classical Theorists and Contemporary Developments*. Rowman & Littlefield Publishers, New York.
- Gibson, N. J. S. (2008) Measurement Issues in God Image Research and Practice. *Journal of Spirituality in Mental Health*, 9, 227-246.
- Graham, J., Haidt, J., Nosek, B. (2009) Liberals and Conservatives Rely on Different Sets of Moral Foundations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 96(5), 1029-1046.
- Grimes, C. (2008) God Image Research: A Literature Review. *Journal of Spirituality in Mental Health*, 9, 11-32.
- Hoffman, L., Knight, S., Boscoe-Huffman, S., Stewart, S. (2008) Diversity Issues and the God Image. *Journal of Spirituality in Mental Health*, 9, 257-279.
- Hong, R. Y., Paunonen, S. V., Slade, H. P. (2008) Big Five personality factors and the prediction of behavior: A multitrait-multimethod approach. *Personality and Individual Differences*, 45, 160-166.
- Isvara Krsna das (ed, 2008), *Kérdések és válaszok a Krisna-tudatról*. The Bhaktivedanta Book Trust, Budapest.
- Kamarás I. (1998) *Krisnások Magyarországon*, Iskolakultúra, Budapest.
- Kamarás I. (2007) Religiosity, Lifestyle, Taste. In: Révay E., Tomka M. (eds) *Church and Religious Life in Post-Communist Societas*. 329-351. Loisir, Budapest.
- Kamarás, I. (2008) Krisnás habitusok. In: Máté-Tóth, A., Nagy, G. B. (eds), *Vallásosság változatok – Vallási sokféleség Magyarországon*. 48-69. Szegedi Egyetem Kiadó, Szeged.

- Kamaras, I. (2009) *Vallásosság, habitus, ízlés – Kutatási jelentés*. Loisir, Budapest.
- Kay, A. C., Gaucher, D., Napier, J. L., Callan, M. J., Laurin, K. (2008) God and the Government: The Role of Religion in a Compensatory Control Mechanism for the Support of External Systems. *Journal of Personality and Social Psychology*, 95, 18-35.
- Klostermaier, K. K. (1998/2001) *Bevezetés a hinduizmusba*. Akkord Kiadó, h.n.
- Koffman, J., Morgan, M., Edmonds, P., Speck, P., Higginson, I. J. (2008) "I know he controls cancer": the meanings of religion among Black Caribbean and White British patients with advanced cancer. *Social Science and Medicine*, 67, 780-789.
- Kulcsár Zs. (2007a) *Komplex humán emóciók, összetartozás és felépülés*. Trefort Kiadó, h.n.
- Kulcsár Zs. (2007b) *Utazás a traumák körül*. In: Czigler I., Oláh A., (eds) *Találkozás a pszichológiával*. 174-183. Osiris, Budapest.
- Küng, H., Stietencron, H. V. (1984/1999) *Párbeszéd a hinduizmusról*. Palatinus könyvek, Budapest.
- Lakatos L. (2008) Biológiai Imperializmus. In: Némédi D. (ed.), *Modern szociológiai paradigmák*. 157-168. Napvilág Kiadó, Budapest.
- Markus, H., Nurius, P. (2003) A lehetséges énképek. In: V. Komlósi A., Nagy L. (eds) *Énelméletek – Személyiség és egészség*. 224-256. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.
- Máté-Tóth A. (2007) Szent nemzet – A nacionalizmus mint civil vallás Kelet-Közép Európában. In: Hegedűs R., Révay E. (eds), *Úton... – Tanulmányok Tomka Miklós tiszteletére*. 153-168. Loisir Kiadó, Szeged.
- Máté-Tóth A., Juhász V. (2007) *Vallási közösségek az írott sajtóban*. Szegedi Egyetemi Kiadó, Szeged.
- Máté-Tóth A., Nagy G. B. (2008) Vallásosságtípusok néhány új vallási mozgalomban. In: Máté-Tóth A., Nagy G. B. (eds), *Vallásosság változatok – Vallási sokféleség Magyarországon*. 34-63. Szegedi Egyetem Kiadó, Szeged.
- Máté-Tóth A., Török P., Nagy G. D. (2008) Az új vallási közösségek viszonya a társadalomhoz. Nyitottság, zártság, vonzerő néhány új vallási közösség tagjainál. In: Máté-Tóth A., Nagy G. B. (eds), *Vallásosság változatok – Vallási sokféleség Magyarországon*. 64-76. Szegedi Egyetem Kiadó, Szeged.
- McAdams, D. P., Albaugh, M. (2008) What if there were no God? Politically conservative and liberal Christians imagine their lives without faith. *Journal of Research in Personality*, 42, 1668-1672.
- Mihalec Gábor (2008) *Valláslélektan*, Kézirat.
- Moriarty, G. L., Hoffman, L. (2008) Introduction and Overview, *Journal of Spirituality in Mental Health*, 9, 1-9.
- Nelson, J. M. (2009) *Psychology, Religion and Spirituality*. Springer, Valpraiso.
- Nemeskéri I. (2007) Módszertani problémák és kutatói felelősség a vélemény-kutatásban a 21. század elején Magyarországon. In: Hegedűs R., Révay E. (eds), *Úton... – Tanulmányok Tomka Miklós tiszteletére*. 253-266. Loisir Kiadó, Szeged.
- Rantanen, J., Metsapelto, R. L., Feldt, T., Pulkkinen, L., Kokko, K. (2007) Long-term stability in the Big Five personality traits in adulthood. *Scandinavian Journal of Psychology*, 48, 511-518.
- Ries, J. (1993/2006) Bevezetés – Az olduvai kultúrától Ábrahám vándorlásáig: a két évezredes út. In: Ries, J. (ed.) *A hívő ember a zsidó, keresztény és az iszlám vallásban*. 8-32. Typotex, Budapest.
- Rizzuto, A. M. (1979) *The Birth of the Living God. A Psychoanalytic Study*. The University of Chicago Press, Chicago. (Idézi: Robu és Martos, 2007; Székely, 2006a)
- Robu M. – Martos T. (2007) Istenkép és vallásosság. In: Horváth-Szabó K. (ed), *Vallásosság és személyiség*. 164-223. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba.
- Rózsa S., Kő N., Oláh A. (2006) Rekonstruálható-e a Big Five a hazai mintán?. *Pszichológia*, 26, 57-76.
- Rózsa S., Nagybányai N. O., Oláh A. (eds., 2006) *A pszichológiai mérés alapjai*. <http://mek.oszk.hu/05500/05536/05536.pdf>, 2009.09.02.
- Sárkány M., Somlai P. (2004) A haladástól a kontingenciáig. In: Somlai, P. (ed), *Az evolúció elméletei és metaforái*. 3-72. Napvilág Kiadó, Budapest.
- Saroglou, V. (2002) Religion and the Five Factors of Personality: a meta-analytic review. *Personality and Individual Differences*, 32, 15-25.
- Saroglou, V., Munoz-García, A. (2008) Individual Differences in Religion and Spirituality: An Issue of Personality Traits and/or Values. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 47, 83-101.

- Shermer, M. (2000/2001) *Hogyan hiszünk – Istenkeresés a tudomány korában*. Typotex, h.n.
- Strawn, B. D., Alexander, M. (2008) Correlation of Self-Perception and Image of Christ Using the Five-Factor Model of Personality. *Pastoral Psychology*, 56, 341-353.
- Székely A. (2008) A vallásosság alakulása Magyarországon 1995-2006 között – A vallásosság összefüggései a gyermekszámmal – Vallásosság és lelki-egészségi állapot. In: Kopp M. (ed), *Magyar lelkiállapot 2008 – Esélyerősítés és életminőség a mai magyar társadalomban*. 373-381. Semmelweis Kiadó, Budapest.
- Székely I. (2006a) A vallás pszichodinamikus megközelítésének elméleti alapjai. In: Székely I. (ed), *Pszichoterápia és vallás – újraközeledés*. 12-23. Animula, Budapest.
- Székely I. (2006b) Bevezetés. In: Székely I. (ed), *Pszichoterápia és vallás – újraközeledés*. 24-56. Animula, Budapest.
- Székely I. (2006c) Vallás és spiritualitás kérdése a terápiás gyakorlatban. In: Székely, I. (ed), *Pszichoterápia és vallás – újraközeledés*. 57-62. Animula, Budapest.
- Szirmák Zs., De Raad, B. (1994): Személyiségtaxonómia: a magyar nyelv személyleíró szókincse. *Magyar Pszichológiai Szemle*, 50, 39-65.
- Szokolszky Á. (2002) Öröklés – környezet: mit is jelent az „is”? *Magyar Pszichológiai Szemle*, 57, 51-84.
- Szondi L. (1973/1987) *Mózes a törvényalkotó*. Gondolat, Budapest.
- Thorne, A., Shapiro, L., Cardilla, K., Korobov, N., Nelson, P. A. (2009) Caught in the Act: How Extraverted and Introverted Friends Communally Cope with Being Recorded. *Journal of Research in Personality*, doi: 10.1016/j.jrp.2009.03.014.
- Tomka M. (2000) Felekezeti különbségek a közvéleményben. In: Szabó L., Tomka M., Horváth P. (eds) ... és akik mást hisznek? *Hívek és egyházak egymásról*. Balassi Kiadó, Budapest. (Idézi: Török, 2008)
- Török P. (2008) A vallási entitások tipologizálása és alkalmazása a magyar helyzetre In: Máté-Tóth A., Nagy G. B. (eds), *Vallásosság változatok – Vallási sokféleség Magyarországon*. 10-22. Szegedi Egyetem Kiadó, Szeged.
- Urbán Sz. (2007) Kísérlet vallásossággal kapcsolatos fogalmak megítélésére alkalmas szemantikus differenciál-skálák kialakítására. In: Horváth-Szabó K. (ed), *Vallásosság és személyiség*. 62-97. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba.
- V. Komlós A. (2007) Az ego- (én-) pszichológiai és tárgykapcsolati fordulat megjelenése. In: Gyöngyösiné Kiss E., Oláh A. (eds), *Vázlatok a személyiségről*. 203-223. Új Mandátum Kiadó, Budapest.
- Váriné Szilágyi, I. (1987/2002) Az ember, a világ és az értékek világa (részlet). In: Lengyel, Zs. (ed), *Szociálpszichológia Szöveggyűjtemény*. 134-152. Osiris, Budapest.
- Vergote, A., (2003) Mi és mi nem a vallás pszichológiája?. *Magyar Pszichológiai Szemle*, 58, 5-18.
- Wiegand, K. E., Weiss, H. M. (2006) Affective reactions to the thought of „God”: moderating effects of image of God. *Journal of Happiness Studies*, 7, 23-40.